

че ще изпълня завета на баща си: да направи една история на българския народ в картини. Живописството действа по-силно от писмеността. Защото я разбират и грамотни, и неграмотни. Затова реших да замина за Петербург. Там са ми намерили място за учител в една гимназия... Там ще... - Николай спря думата си, загледан в лицето на даскал Петко, което внезапно бе потъмняло. Две дълбоки бръчки се бяха вкопали в челото му.

Какво имаше? Какво бе казал? Николай недоумяваше.

Изведнъж даскалът скочи, изпи една чаша вино, погледни няколко пъти къдравите си коси. Отиде към отворения прозорец. Обърна се. Застанал зад него Николай го гледаше тревожно.

Погледът на Славеиков, обикновено тъй весел и благ, сега беше тъжен.

- И ти ли? Издържаме ги, вземат докторати, кой стане генерал, кой влашки каймакамин, кой аташе в консулствата на султана... Кой гръцки учен и философ... А кой се връща в бащинията? Кой отива при невежите и робите? При народа?

Изведнъж ядът на Славеиков се изпари. Той не можеше дълго да се сърди. И прихна в неудържим смях.

- Народът! Знае той как да се оправи... Трябваше да видиш какъв бой яде хаджи Николи в Цариград от нашите младежи! Бяха се събрали над хиляда души около метоха, за да вардят нашите владци, да не ги отвлечат гърците. Нямаха оръжие, ама криваците им вършеха работа. Иде хаджи Николи с едно ефенди. Прашат да викат владците в един съседен дом. Имали нещо тайно да им кажат. Не! - казват млекариши, шивачи, бозаджии. Тук няма тайни работи! Няма да я бъде! Дръжте тоя Юда! Па като падна един бой! Хаджи Николи едва отърва кожата. Патриаршията го примамила като му обещали да направят „Мегас Логотетис“ и го сгодили за дъщерята на Кара Теодори. Сам патриархът щял да ги венчае! Така народът спаси владци-